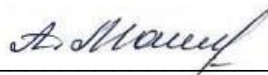

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет іноземної філології
кафедра англійської мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри англійської мови

“ 29 ” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**НАВЧАЛЬНА ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

підготовки здобувачів вищої освіти

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою

«Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))»

спеціальності **014 Середня освіта (Мова і література (англійська))**

галузі знань **01 Освіта / Педагогіка**

мова навчання англійська, українська

2023-2024 навчальний рік

Розробники програми:

Сторчова Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови

Горбатюк О.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти.

Ухвалено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 11 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри англійської мови

Алла МАРЧИШИНА

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

29.09.2023 р.

Оксана ГАЛАЙБІДА

1. ВСТУП

Навчальна ознайомлювальна педагогічна практика з англійської мови передбачає формування компетентностей здобувачів вищої освіти шляхом ознайомлення їх зі специфікою майбутнього фаху, спостереження за індивідуальним стилем педагогічної діяльності досвідчених учителів, отримання первинних професійних умінь і навичок.

Навчальна ознайомлювальна педагогічна практика з англійської мови сфокусована для проходження у закладах загальної середньої освіти I-III ступенів (5-9 класи).

Зміст і послідовність проведення всіх етапів практики її визначається програмою, що формується випусковою кафедрою.

Програму практики укладено відповідно до навчальних планів підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька)», Методичних рекомендацій до складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України (лист Міносвіти України № 3.1-5/97 від 14 лютого 1996 р.), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 08 квітня 1993 р. (зі змінами, внесеними Міносвіти № 351 від 20 грудня 1994 р.), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (протокол №6 від 30 травня 2017 р.), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджене вченою радою ун-ту 31.08.2021 р., протокол № 111-ОД), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами) та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

Практика входить до *обов'язкових* освітніх компонент. Шифр за навчальним планом ООК 25.02

Міждисциплінарні зв'язки: Практика безпосередньо пов'язана з дисциплінами «Українська мова за професійним спрямуванням», «Психологія», «Педагогіка», «Основи медичних знань та безпеки життєдіяльності», «Інформаційні технології в освітньому процесі», «Методика навчання англійської мови», «Основи філологічних знань», «Практика усного та писемного мовлення англійської мови», «Практична граматики англійської мови».

Характеристика практики:

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Мова та література (англійська))
Рівень вищої освіти	бакалавр
Рік навчання	третій
Семестр	перший
Терміни практики	3 тижні
Кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна ознайомлювальна педагогічна практика з англійської мови **має на меті** озброєння студентів комплексом **компетентностей**, необхідних для виконання навчально-виховної роботи у закладах освіти, узагальнення та систематизація професійних знань та навичок, вивчення інноваційних методів та прийомів навчання у закладі загальної середньої освіти.

Завдання навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови:

- розвиток у здобувачів вищої освіти готовності до роботи у закладі загальної середньої освіти, стійкого інтересу до професії вчителя;
- розвиток творчого підходу до педагогічної діяльності;
- систематизація і поглиблення теоретичних знань студентів з фахових дисциплін;
- забезпечення зв'язку теоретичних знань з англійської мови з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних і виховних завдань;
- формування вмінь проводити уроки і позаурочні заходи з використанням сучасних методів і прийомів, сучасних педагогічних технологій;
- спонукання практикантів до подальшої активності та самостійності в набутті професійних, перцептивних, проєктувальних, адаптивних, організаційних та пізнавальних умінь;
- сприяння формуванню особистого стилю викладання;
- формування навичок здійснення педагогічної діяльності згідно з вимогами статуту закладу загальної середньої освіти, правилами внутрішнього розпорядку;
- вивчення документації закладу загальної середньої освіти.

3. ПЕРЕЛІК ВИЗНАЧЕНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у навчанні іноземних мов (англійської, німецької) у закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування теорій, сучасних технологій та методів навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти

Загальні компетентності:

ЗК 05. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пошуку ефективних рішень у професійній діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 08. Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

СК 10. Здатність дотримуватись сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), володіти іноземними мовами на рівні B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності.

Результати навчання

ПРН 01. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української, англійської та німецької мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 02. Уміє визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб; добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та індивідуальних особливостей учнів; оцінювати результати навчання учнів і здійснювати їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу.

ПРН 04. Уміє модифікувати, редагувати, комбінувати існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати за потреби нові; впорядковувати їх і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу (у тому числі під час дистанційного навчання).

ПРН 05. Уміє планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів; сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії та створювати умови для формування позитивної самооцінки учнів; формувати мотивацію учнів до навчання.

ПРН 07. Уміє організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил; планувати освітній процес з урахуванням принципів здорового та безпечного способів життя; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).

ПРН 08. Уміє здійснювати різні види планування, організації та аналізу освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти.

ПРН 11. Уміє визначати та планувати оптимальний зміст і форми професійного розвитку; здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності з урахуванням змін в системі освіти

4. Бази практики

1. Заклади загальної середньої освіти I-III ступенів (5-9 класи) міста Кам'янець-Подільський

2. Кам'янець-Подільський ліцей I-III ступенів "Славутинка" (5-9 класи) Хмельницької обласної ради

Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Проходження виробничої практики не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання мультимедійного комплексу (проектор, ноутбук / персональний комп'ютер та ін.) для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших та їх демонстрування. Передбачається застосування модульного

об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE для методичного супроводу та завантаження матеріалів практики.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Навчальна ознайомлювальна педагогічна практика студентів організовується на підставі наказу по університету. Безпосереднє керівництво навчальною ознайомлювальною педагогічною практикою студентів здійснюють керівники практики – викладачі кафедр англійської мови та педагогіки. Перед початком практики проводиться настановна конференція, на якій студентам роз'яснюються завдання і зміст практики, а також порядок її проходження.

Під час практики студенти організовують свою діяльність відповідно до вимог Статуту ЗЗСО, дотримуються Правил внутрішнього розпорядку ЗЗСО, виконують розпорядження адміністрації ЗЗСО й керівників практики. Беруть участь у позакласній, методичній та інших видах роботи школи.

Для виконання програми практики, реалізації її завдань та проведення окремих видів навчально-виховної роботи з учнями студенти закріплюються за певними класами та вчителями. Щоденне навантаження студента становить 6-8 годин робочого часу.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики. Усі студенти повинні приходити в школу не пізніше, як за 15 хвилин до початку занять у своєму класі, час перебування в ЗЗСО визначається змістом та планом проведення практики.

До робочого часу практиканта входить спостереження за роботою вчителів (англійської мови, класного керівника та учнів, ведення щоденника практики, самостійне вивчення методичної літератури, добір дидактичних матеріалів, консультації з керівниками тощо.

У разі порушення поставлених вимог студент-практикант усувається від проходження практики. Студент, робота якого визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план семестру. Практика завершується підсумковою конференцією, на якій підводяться підсумки, оцінюються результати роботи.

Порядок проходження практики за технологіями дистанційного навчання

Під час карантину або інших ситуацій, коли можливості фізичного відвідування баз практик здобувачами вищої освіти обмежені або відсутні й традиційні технології проведення практики здобувачів вищої освіти не можуть бути застосовані, практику може бути переорієнтовано на дистанційне проведення відповідно до розпоряджень по університету, з урахуванням Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<http://surl.li/axjsh>) та на основі Додатку 5 до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджене вченою радою ун-ту 31.08.2021 р.).

Роль і відповідальність суб'єктів педагогічної практики

Керівник практики факультету:

- розробляє наскрізну програму педагогічної практики;
- бере участь у підготовці розпоряджень про проходження практики;
- проводить інструктаж з техніки безпеки;

- контролює хід практики, вживає заходів щодо усунення недоліків; разом з деканатом факультету та адміністрацією навчального закладу вирішує спірні питання та конфліктні ситуації;
- вивчає та аналізує звітну документацію студентів, відгуки керівників, складає факультетський звіт про результати практики та подає його в деканат і завідувачеві практики університету.

Методист навчального відділу:

- дбає про підписання угод з базами педагогічної практики;
- за поданням кафедр визначає керівників практики;
- здійснює розподіл студентів по навчальних закладах;
- надає інформацію для підготовки наказу про організацію та проведення педагогічних практик, розпоряджень і наказів щодо припинення, відновлення і захисту практики тощо;
- бере участь у підготовці та проведенні настановної конференції;
- готує супровідні документи (направлення в навчальні заклади);
- підтримує контакт з представниками адміністрації, керівниками, практикантами;
- розміщує інструктивні матеріали на інформаційній дошці.

Керівник практики від закладу вищої освіти:

- бере участь у настановній конференції;
- забезпечує відповідні умови для проходження практики;
- контролює виконання практикантом завдань практики;
- допомагає у виконанні завдань практики;
- контролює дотримання студентом вимог Статуту навчального закладу, правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;
- виставляє підсумкову оцінку.

Керівник від бази практики:

- забезпечує відповідні умови для проходження практики;
- знайомить студента з навчально-матеріальною базою, документацією, планом навчально-виховної роботи, календарним планом, особливостями тематичного і поурочного планування, діяльністю педради, методичних об'єднань, батьківського комітету, учнівських органів самоврядування;
- допомагає у виконанні завдань практики, бере участь у оцінюванні діяльності здобувачів вищої освіти;
- надає допомогу у вивченні індивідуальних особливостей учнів і колективу класу;
- контролює дотримання студентом вимог Статуту навчального закладу, правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни.

Практикант:

- своєчасно прибуває на базу практики і проводить свою діяльність згідно зі Статутом навчального закладу, Правилами внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації навчального закладу, керівників практики;
- виконує всі види робіт, передбачені Програмою практики;

- формує в учнів навички та уміння з фахових дисциплін, визначені програмами; прагне бути для тих, кого навчає, взірцем організованості й старанності;
- відвідує навчальні та виховні заходи, які проводять інші практиканти, бере участь в їх обговоренні;
- працює в навчальному закладі не менше 6 годин на день, регулярно робить записи у щоденнику;
- вчасно подає поточну документацію на перевірку керівникам, оформлює звітну документацію.

Практикант має право:

1. Отримати відповідні завдання до початку практики, а також консультації щодо їх виконання.
2. Пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони життя і здоров'я учнів.
3. Користуватися бібліотекою навчального закладу, навчальними кабінетами і посібниками.
4. Вносити пропозиції щодо організації педпрактики, брати участь у конференціях та нарадах.
5. Заміна бази практики може бути здійснена лише з поважних причин і за наказом ректора університету.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ з АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Завдання навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови реалізуються у три етапи: 1-й – організаційний, 2-й – основний, 3-й – підсумковий.

На організаційному етапі навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Участь у настановній конференції в університеті, де одержує направлення для проходження практики, настанови щодо її організації.
2. Ознайомлення зі шкільною документацією (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителя англійської мови, поурочні плани та ін.).
1. Знайомство з класом та укладання інформації відповідно до профілю класу.
2. Складання індивідуального плану роботи, узгодження його з керівником практики.
3. Отримання завдань для виконання керованого спостереження Guided Observation.
4. Узгодження з керівником практики від кафедри розкладу консультацій.

На основному етапі навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Відвідування та аналіз уроків вчителя англійської мови.
2. Фіксація результатів спостережень різних аспектів організації навчального процесу, заповнення та виконання запропонованих завдань керованого спостереження Guided Observation.
3. Розробка двох фрагментів уроків (2 microteachings) з навчальними матеріалами для навчальної групи (класу) відповідно до профілю за зразком.

4. Допомога вчителю англійської мови у виготовленні роздаткового матеріалу та унаочнення.
5. Розроблення тестів, завдань, презентаційних матеріалів на уроки англійської мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.
6. Допомога вчителю у перевірці зошитів та письмових робіт.
7. Відвідування позакласних заходів, які проводять учителі англійської мови.

На підсумковому етапі навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови здобувач вищої освіти виконує таку роботу:

1. Підготовка звітних матеріалів з навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови: щоденник, індивідуальний звіт, фрагмент календарних планів, профіль навчальної групи, виконані завдання Guided Observation, розроблені два фрагменти уроків (2 microteachings).
2. Заповнення онлайн анкети «Як я оцінюю свою практику».
3. Подання звітної документації керівникам практики для перевірки та оцінювання.
4. Участь у підсумковій конференції, де відбувається захист практики.

Перелік матеріалів, які подаються до звіту:

1. Щоденник, в якому фіксуються всі форми роботи під час практики (відвідування уроків з англійської мови, ознайомлення зі шкільними програмами, з календарно-тематичним та урочним плануванням вчителя тощо).

2. Фрагменти календарних планів з англійської мови.

3. Профіль навчальної групи (класу) за такою формою:

вік учнів	
рівень англійської мови (A1-B1) відповідно до CEFR	
якісний показник успішності за результатами попереднього семестру	
навчальна програма та навчальний підручник	
стать (вказати кількість хлопчиків та дівчаток окремо)	
вчитель групи	

4. Виконання чотирьох завдань з керованого спостереження (Guided Observation) за темами:

- Teacher roles;
- Learner-centred or teacher-centred classroom;
- Learner types;
- Catering for different learning styles;

див. Додаток 1.

5. Розроблення двох фрагментів уроків з англійської мови (microteaching) для навчальної групи (класу) відповідно до профілю (див. п.3) у період практики на основі комунікативного підходу за структурою:

Main aim:

Subsidiary aim:

Personal aim:

Timing (15 min.)	Procedure	Stage Aims	Aids and Materials	Interaction Patterns
------------------	-----------	------------	--------------------	----------------------

Рекомендована література

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / О.Б. Бігич, Н.Ф.Бориско, Г.Е.Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 334 с.
3. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджене вченою радою ун-ту 31.08.2021 р., протокол № 111-ОД).
4. Стопчова Т.В. Classroom Observation in the Pre-service Education of English Teachers. Наукові праці К-ПНУ імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів, аспірантів : у 3-х томах. К-П : К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 3. С. 47-48.
5. Шмирко О. С. Методичні рекомендації щодо забезпечення професійного розвитку майбутніх учителів іноземної мови засобами професійного спрямування навчальних занять з фаху. м. Кам'янець-Подільський : «Каліграф», 2015. 44 с.
6. Модельні навчальні програми <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

Розподіл балів та критерії оцінювання за виконання завдань з англійської мови:

- 1) профіль групи – 10 балів (повністю заповнений профіль – 10 балів; заповнений неповністю – 10 балів; заповнений неповністю та з помилками – 5 бали; незаповнений – 0 балів);
- 2) 5 завдань Guided Observation – 45 бали. Кожне завдання максимально оцінюється у 9 балів:
 - 9 балів – таблиця заповнена чітко та повністю; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що студент має ґрунтовні знання теорій навчання та вивчення мови, а також володіє методичними поняттями;
 - 6 балів – таблиця заповнена чітко та повністю; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що студент має достатні знання теорій навчання та вивчення мови, а також володіє методичними поняттями;
 - 4 бали – таблиця заповнена повністю проте з огріхами змістового характеру; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що студент має недостатні знання теорій навчання та вивчення мови, а також не володіє методичними поняттями на достатньому рівні;
 - 2 бали – таблиця заповнена повністю проте з огріхами змістового та технічного характеру; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що студент має низькі знання теорій навчання та вивчення мови, а також не володіє методичними поняттями;
 - 0 балів – завдання невиконані.

3) Розроблених два фрагменти уроків (2 microteachings) з навчальними матеріалами для навчальної групи (класу) відповідно до профілю (див. п.3) у період практики на основі комунікативного підходу за структурою Main aim, Subsidiary aim, Personal aim (Timing, Procedure, Stage Aims, Aids and Materials, Interaction Patterns) – 10 балів/1 microteaching (разом 20 балів):

- 2 бали: урахування взаємозв'язку між структурними компонентами уроку (часом, процедурою, цілями етапів, навчальними матеріалами та способами взаємодії)
- 2 бали: урахування різних способів взаємодії учнів;
- 2 бали: прослідковувано комунікативний підхід до навчання;
- 2 бали: доцільне використання засобів навчання, включно з ІКТ;
- 2 бали: відповідність цілей фрагменту заняття його змісту та процедури.

**Розподіл балів під час оцінювання результатів діяльності практиканта
з англійської мови**

<i>Вид діяльності здобувача вищої освіти під час практики</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
1. Заповнений профіль навчальної групи(класу)	10
2. Виконані завдання Observation tasks	45
3. Розроблені фрагменти уроків (microteachings)	20
Разом	75

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З ПЕДАГОГІКИ

Завдання практики:

- > поглиблення розуміння сутності основ компетентнісної, особистісно орієнтованої освіти, особливостей їх реалізації в освітньому процесі закладу базової середньої освіти;
- > саморозвиток особистісних якостей студента, активізація позиції суб'єкта професійного та особистісного саморозвитку;
- > поглиблення розуміння сутності виховання в контексті інноваційної освіти, основ її реалізації через адекватну організацію навчальної діяльності учнів;
- > залучення здобувачів до самостійного розв'язання освітніх завдань;
- > залучення здобувачів до науково-дослідницької педагогічної діяльності;
- > формування творчого мислення, індивідуального стилю професійної діяльності.

Для реалізації поставлених завдань студент-практикант повинен виконати такі види робіт з педагогіки:

1. Вести щоденник практики (фіксувати та аналізувати процес і результати власної діяльності, робота з документацією (вивчення особливостей ведення журналу).
2. Брати участь у консультаціях керівника практики.
3. Ознайомитися з системою роботи класного керівника:
 - а) фрагментом плану виховної роботи класного керівника;
 - б) змістом, формами і методам роботи класного керівника з учнями та батьками;
4. Здійснити аналіз одного виховного заходу, проведеного вчителем.
5. Здійснити аналіз однієї із форм співпраці школи та сім'ї (батьківські збори, індивідуальні бесіди з батьками, робота батьківського комітету, куточок для батьків та ін. форми співпраці вчителя з батьками учнів).
6. Здійснити аналіз уроку, проведеного вчителем.
7. Підготувати звіт з навчальної ознайомлювальної практики.

Звітна документація для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з педагогіки

1. Щоденник практики;
2. Аналіз виховного заходу (див. додаток 2) ;
3. Аналіз форми роботи з батьками учнів (див. додаток 3);
4. Аналіз уроку (див. додаток 4);
5. Загальний звіт по практиці :
 - а) найбільш суттєві досягнення та проблеми щодо реалізації освітнього процесу у закладі середньої освіти, дати їм теоретичне обґрунтування;
 - б) сформулювати комплекс форм, методів, прийомів організації освітнього процесу, які студент-практикант визначив як найбільш ефективні;
 - в) відобразити результати проведеної роботи з педагогіки ;

г) сформувані загальні висновки, «уроки практики», визначити напрями особистісного та професійного саморозвитку на перспективу.

Список використаних джерел з педагогіки

1. Бодненко Д.М. Моніторинг навчальної діяльності : навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
2. Бути вчителем : навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» [Текст] / Укладач О.В. Грушко. Вінниця : ТД «Єдельвейс», 2007, 296 с.
3. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : Навчальний посібник. 3-тє вид., доопрац. і доп. Київ : Знання, 2008. 566 с.
4. Загальна педагогіка : навчальний посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін; за ред. О. Ф. Євсюкова; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2020. 150 с.
5. Гетта В. Шляхи досягнення педагогічної майстерності. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2010. №9. С. 44-45.
6. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка : загальні основи педагогіки, теорія освіти і навчання : Навчальний посібник. Книга 1. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 202 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. Київ : «Академвидав», 2012. 352 с.
8. Задорожна Л. На шляху до педагогічної майстерності. *Початкова школа*. 2001. № 9. С. 60-61.
9. Зязюн І.А. Краса педагогічної дії : навч. посіб. Київ : УФІМБ, 1997. 320 с.
10. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів : Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
11. Ковальчук О.М. Формування педагогічної техніки засобами театральної педагогіки. Навчально-методичний посібник. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2001. 126 с.
12. Кучерявець В.Г. Основи педагогічної майстерності : Практикум. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. 55 с.
13. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : видавець Зволейко Д.Г. 2008. 272 с.
14. Основи педагогічного оцінювання : навч.-метод. посіб. Ніжин : Лисенко М.М., 2012. 102 с.
15. Основи педагогічної майстерності та творчості вчителя: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / [автори-укладачі: О. М. Дутко, О. В. Горбатюк, І. Ю. Лебідь, С. В. Поліщук, В. В. Федорчук; за заг. ред. В. В. Федорчук]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 275 с.

Критерії оцінювання навчальної ознайомлювальної практики з педагогіки

При оцінюванні результатів практик враховується наступне:

-ступінь та якість виконання завдань практики.

-якість оформлення звітної документації та своєчасність її подання.

Оцінка	Критерії
--------	----------

Відмінно(15-14 балів)	Завдання практики з педагогіки виконано в повному обсязі. Студент вміє застосовувати і творчо використовувати педагогічні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності, проявляє творчість при виконанні завдань. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. Щоденник оформлено охайно, відповідно до поданих у програмі та методичних рекомендаціях вимог. Зміст записів та аналіз проведеної роботи відповідають завданням практики. Студент активний під час захисту практики, демонструє знання щодо організації освітнього процесу.
Добре(13-11 балів)	Завдання виконано правильно, але недостатньо повно (відсутні власні міркування з приводу організації освітнього процесу закладу загальної середньої освіти, або відсутні узагальнені результати окремих видів робіт). Виявлено вміння студента застосовувати педагогічні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. Записи та аналіз проведеної роботи відповідають завданням практики, однак є незначні відхилення від вимог до їх оформлення. Студент активний під час захисту практики, демонструє знання щодо організації освітнього процесу.
Задовільно(11-9 балів)	Всі завдання практики з педагогіки виконано поверхово, допущені неточності, помилки. У звітній документації є всі матеріали, але у їхньому оформленні наявні порушення вимог, трапляються помилки щодо вживання професійної термінології. Студент відповідає на запитання під час захисту практики, демонструє поверхові знання щодо організації освітнього процесу.

Розподіл балів під час оцінювання результатів діяльності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з педагогіки

№	Зміст	Бали
1.	Аналіз відвіданого виховного заходу	5
2.	Аналіз відвіданого уроку,	5
3.	Аналіз однієї з форм співпраці школи та сім'ї	5

Розподіл балів : (5 балів):

- 1) 5 балів- підготовлений здобувачем аналіз за структурою та змістом відповідає пропонованій орієнтовній схемі, зроблені здобувачем висновки логічні, ґрунтовні, викладені послідовно;
- 2) 4бали -підготовлений здобувачем аналіз за структурою та змістом відповідає пропонованій орієнтовній схемі, зроблені здобувачем висновки логічні, ґрунтовні, викладені послідовно, хоча містять неточності та незначні помилки у викладі основних результатів аналізу. При підготовці аналізу здобувач припускається окремих огріхів у використанні педагогічних термінології, допустив незначні стилістичні та граматичні помилки;
- 3) 3бали-підготовлений здобувачем аналіз заходу за структурою та змістом частково відповідає пропонованій схемі, виклад основних результатів педагогічного аналізу подано частково з суттєвими огріхами;
- 4) 3-0-аналіз не подано або його зміст та структура не відповідають пропонованій схемі або виявлено академічну недоброчесність здобувача.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна і методична робота:

- ознайомлення з основними документами, що регламентують роботу школи (статут, правила внутрішнього розпорядку, плани роботи школи і вчителів, розклад занять і основні принципи його побудови; щоденники учнів, класні журнали, учнівські зошити);
- знайомство з умовами роботи, специфікою, загальними основами планування і реалізації навчально-виховного процесу;
- відвідування уроків досвідчених учителів з їх наступним аналізом;
- допомога вчителю у підготовці дидактичних матеріалів, проведенні уроків та позаурочних заходів.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Керівники практики використовують такі **форми і методи контролю**:

Контроль за проходженням навчальної ознайомлювальної педагогічної практики здійснюється шляхом консультацій, поточних співбесід, аналізу звітної документації, заліку.

Поточний контроль передбачає наступні заходи:

- облік відвідування студентами практики на базі її проходження;
- регулярний контроль виконанням програми практики;
- консультування щодо оформлення документації практики.

Підсумковий контроль передбачає наступні заходи:

- перевірка документації практики;
- проведення захисту практики;
- виставлення заліку.

6. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Обсяг звітної документації

ЗВІТ З ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання її програми. Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з

організації практики на факультеті іноземної філології у триденний термін після її завершення.

Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, що містить підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, ПІБ. Звітні матеріали здобувач ВО завантажує на MOODLE. Щоденник практики - основний документ, що відображає поточну діяльність здобувача ВО, етапи виконання завдань..

Звіт складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору (але не менше 3-х), бажано із фото-/та відеоматеріалами. У звіті практикант систематизовано описує виконання усіх розділів програми практики, зазначає, як компетентності вдалося сформувати, знання, уміння та навички здобути упродовж практики.

Обов'язковою є наявність висновків та пропозицій практиканта щодо удосконалення підготовки, організації та проведення практики.

Титульний аркуш звіту має такий вигляд:

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка		
Факультет іноземної філології		
ЗВІТ		
ПРО НАВЧАЛЬНУ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНУ ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ		
здобувача вищої освіти _____	форми навчання _____	
галузі знань _____		
спеціальності _____		
шифр і назва _____		

прізвище, ім'я та по батькові _____		
Місце проходження підпрактики: _____		
Термін проходження підпрактики: _____		
Керівник практики з педагогіки мови _____		
ініціали та прізвище _____		оцінка _____
Керівник практики з англійської мови _____		
ініціали та прізвище _____		оцінка _____
Кам'янець-Подільський		
20__ р.		

У «Вступі» до звіту коротко розкривається роль, місце практики в системі професійної підготовки вчителя, мета і завдання практики, основні принципи її організації. Визначаються професійні уміння і навички, які формувалися і вдосконалювалися під час практики.

Виконання завдань відповідно до розділів програми:

1. Завдання з англійської мови.
2. Завдання з педагогіки.

Висновки

1. Які знання, уміння та навички здобуті упродовж практики.

2. Позитивне в організації та проведенні практики.
3. Недоліки, виявленні під час практики.
4. Пропозиції щодо удосконалення підготовки, організації та проведення практики.

Дата

Підпис здобувача вищої освіти

Підпис директора, завірений печаткою

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Інформація про проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти на підсумковій конференції. До комісії входять керівники від кафедри англійської мови, педагогіки та менеджменту освіти.

Комісія оцінює результати діяльності практикантів, беручи до уваги:

- виконання студентом програми практики;
- ступінь сформованості компетентностей, передбачених програмою практичної підготовки здобувача вищої освіти;
- рівень професійної й суспільної спрямованості майбутніх вчителів (інтерес до педагогічної професії, любов до дітей, відповідальне і творче ставлення до роботи, активність, ініціативність, самостійність, дисциплінованість ;
- дотримання вимог до оформлення звітної документації, якості звітних матеріалів.
- уміння висловлювати власну позицію з питань навчання і виховання в процесі захисту педагогічної практики.

Порядок захисту практики

У процесі обговорення звіту керівники практики коментують виступ студента, оцінюють рівень засвоєння знань, набуття умінь і навичок кожним практикантом.

Загальна **оцінка** за навчальну ознайомлювальну педагогічну практику виставляється згідно з навчальним планом: **зараховано / не зараховано**.

Оцінка виставляється головою комісії у відомість обліку успішності та залікової книжки / індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти, який **не виконав програму практики з поважних причин** (підтверджених документально), наказом по університету може бути направлений для повторного проходження практики у час, вільний від навчання.

Здобувач вищої освіти, який **не виконав програму практики без поважних причин**, відраховується з університету за невиконання навчального плану.

Підсумки практики обговорюються на засіданні випускової кафедри.

Розподіл балів, що присвоюються студенту

Вид діяльності студента під час практики	Максимальна кількість балів
1. Виконання завдань з англійської мови	75
2. Виконання завдань з педагогіки	15

3. Відповідність звітної документації змісту діяльності практиканта, якість її оформлення	5
4. Захист звіту перед комісією	5
<i>Загалом</i>	100

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень студентів

Підсумкова оцінка за національною шкалою		Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рейтингова оцінка з практики
За ра хо ва но	відмінно	A (відмінно)	90 –100
	добре	B (дуже добре)	82 –89
		C (добре)	75 –81
	задовільно	D (задовільно)	66 –74
		E (достатньо)	60 –65
Не за ра хо ва но	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	35 –59
		F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	01 –34

Рекомендовані джерела інформації:

1. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: <http://www.ecml.at/>)
2. Іноземні мови (режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>)
3. Державні стандарти (режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>)
4. Teaching English (режим доступу: https://www.teachingenglish.org.uk/?utm_source=LearnEnglish-Teens&utm_campaign=gpd-cross-sell&utm_medium=top-menu&_ga=2.40719522.1230567495.1566225973-641161151.1537862327)
5. Cambridge English. English Language Teaching (режим доступу: <https://www.cambridge.org/bs/cambridgeenglish/?remember=yes&content=teacher>)
6. New Generation School Teacher (режим доступу: <https://ngschoolteacher.wixsite.com/ngscht>)

ДОДАТОК 1

Матеріали до виконання завдань навчальної ознайомлювальної педагогічної практики з англійської мови

SCHOOL EXPERIENCE

OBSERVATION TASKS

¹Task one: **Teacher roles**

Observe a class and focus on the teacher throughout the lesson. Tick (✓) the relevant cell in the table if you can observe these teacher roles. Make notes.

Role	✓	What does the teacher do?
Planner		
Manager		
Monitor/Observer		
Facilitator		
Diagnostician		
Language resource		
Assessor		
Rapport builder		

²Observation summary

What have you learnt from this observation?

¹ Усі запропоновані завдання для Guided Observation використано за матеріалами курсу «English Language Teaching Methodology. Bachelor's Level» в межах проєкту «Шкільний вчитель нового покоління», започаткованого Міністерством освіти і науки України та Британською Радою в Україні

² Observation summary має містити до 200 слів

Task two: **Learner-centred or teacher-centred classroom**

Observe a lesson and complete the table by ticking (✓) the relevant cell.

In the English classroom, who	Teacher	Learners
chooses the topic?		
selects activities?		
prepares teaching materials?		
prepares activities/tasks?		
talks more?		
asks questions?		
answers questions?		
explains the rules?		
corrects mistakes?		
assesses learners' achievements?		
checks homework?		
gives instructions?		
organises pairs and groups?		

Observation summary

What have you learnt from this observation?

Task three: **Learner types**

Be sure you know the learners' names in the class you observe. Focus on the learners and complete the table with their names according to their behaviour.

Name	Behavior
	takes the initiative, volunteers to answer questions, and asks his/her own questions
	avoids answering questions, or answers if called on by name, does not participate in class activities actively
	takes an active part in pair and group work
	is not afraid of making mistakes
	s reluctant to speak
	understands quickly and follows explanations relatively easily
	often gets confused and frequently seeks clarification from peers

Observation summary

What have you learnt from this observation?

Task four: Catering for different learning styles

Observe how the teacher caters for different learning styles during several lessons. Tick (✓) the instances that you observe. Make notes if appropriate.

Learning Style	Techniques and resources the teacher uses	✓	Notes
Visual	Charts, graphs, diagrams		
	Flashcards		
	Pictures and graphics		
	Maps		
	Silent reading		
	Written instructions		
	Videos		
	Other (please specify)		
Auditory	Discussion, dialogue, debate		
	Memorisation techniques		
	Reading aloud		
	Listening to recordings		
	Communication in pairs and groups		
	Other (please specify)		
Kinaesthetic	Games		
	Role plays		
	Body language/gestures		
	Mime		
	Drama		
	Memorising while moving		
	Other (please specify)		

Observation summary

What have you learnt from this observation? To what extent did the observed techniques and resources seem to help learners to learn?

ДОДАТОК 2.

Схема аналізу відвіданого виховного заходу

1. Тема виховного заходу.
2. Організація заходу: наскільки були готові діти і педагог до проведення заходу (оформлення приміщення, обладнання, наочність; підготовка і використання ТЗН; чіткість, організованість).
3. Злагодженість дій педагога і дітей під час заходу; раціональне використання часу.
4. Оцінка актуальності даного заходу, його відповідності інтересам і віковим особливостям учнів.
5. Участь учнів у проведеному виховному заході, їхня роль і активність.
6. Заклучна частина заходу: чи було проведено колективні підсумки, загальні висновки і узагальнення.
7. Мета заходу. Наскільки вдалося її досягнути. Результативність проведеного виховного заходу, його пізнавальну і виховну цінність.
8. Які позитивні сторони та недоліки бачите у проведенні заходу? Що Вам вдалося добре, а що хотіли б поліпшити наступного разу?

ДОДАТОК 3.

Орієнтовна схема аналізу , щодо форм роботи з батьками

1. Тема заходу, актуальність її для батьків.
2. Мета заходу.
3. Форма проведення(бесіда; тренінг; батьківське консультування; квест; круглий стіл; індивідуальна зустріч та ін.
4. Готовність до проведення заходу.
5. Вступна частина заходу: мотивація спільної діяльності вчителя і батьків .
6. Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети.
7. Характеристика методів і прийомів роботи: які конкретно методи та прийоми педагогічної взаємодії застосовані. Їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети, різноманітність.
8. Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення.
9. Заклучна частина заходу: проведення колективного аналізу, активність батьків у висуненні пропозицій, загальні висновки, програма дальших дій

